

Új polgári perrendtartás: Általános meghatalmazás a polgári eljárásban

A 2018 január 1-jén hatályba lépett új polgári perrendtartás bevezeti az általános meghatalmazások közhiteles, országos elektronikus nyilvántartását, így az általános meghatalmazás immár az ország összes bírósága előtt folyó eljárásra is érvényes.

Az általános meghatalmazás

Általános meghatalmazás esetén a meghatalmazó arra hatalmazza fel a meghatalmazottat, hogy őt a bíróság előtt indított főszabály szerint valamennyi perben képviselje. Az ilyen meghatalmazást annak nyilvántartásba vétele érdekében a bíróságnál be kell jelenteni. Az így nyilvántartásba vett általános meghatalmazás pótolja az egyes perekre szóló külön meghatalmazásokat. Míg korábban csak jogi személy adhatott általános meghatalmazást, 2009-től erre már bármely cselekvőképes nagykorú személynek lehetősége van. Az általános meghatalmazás kizárólag akkor érvényes, ha közokiratba, vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalják, a szabályszerűen kiállított ügyvédi meghatalmazás pedig további tartalmi vagy formai követelmények teljesítése nélkül is teljes bizonyító erejű magánokiratnak minősül. A határozatlan vagy öt évnél hosszabb időre szóló általános meghatalmazás öt év elteltével hatályát veszti.

Egyetlen központi nyilvántartás

Korábban a járásbíróságok a törvényszékek, az ítéltáblák és a Kúria is külön jegyzékben tartotta nyilván az általános meghatalmazásokat. Az általános meghatalmazásokat minden egyes bírói fórum előtt külön be kellett jelenteni nyilvántartásba vétel végett. Ezt váltja fel az új egységes rendszer, melynek következtében a 138 nyilvántartásból egy darab központi elektronikus nyilvántartás jön létre. A központosítás az eljárások gyorsításához is hozzájárul, hiszen a meghatalmazottnak az eljárás során nem szükséges a képviseleti jogát igazolnia, mivel az Országos Bírói Hivatal („OBH”) által vezetett elektronikus adatbázisból könnyen ellenőrizhető. Fontos kiemelni, hogy a nyilvántartás közhiteles, ami azt jelenti, hogy a nyilvántartás a benne foglalt adatok, tények és jogok meglétét hitelt érdemlően tanúsítja.

Nyilvántartásba vételi eljárás

A www.birosag.hu oldalon elérhető NP04-18-01 számú űrlap segítségével kell a nyilvántartásba vételi eljárást elindítani (*Űrlap általános meghatalmazás nyilvántartásba vételi kérelméhez*). Az eljárás illetékmentes. Ha az adott eljárásban a jogi képviselet kötelező, a nem jogi képviselő részére adott általános meghatalmazás a jogi képviselő részére adott meghatalmazást nem pótolja. A nyilvántartásba

vételi eljárást a kérelmező (meghatalmazó) lakóhelye szerint, amennyiben pedig jogi személy a meghatalmazó, annak – belföldi – székhelye szerint illetékes törvényszék folytatja le. A kérelmet a meghatalmazott is előterjesztheti, ha törvény rendelkezése alapján kötelező jogi képviselőt ellátására jogosult. A bejegyző bíróság a kérelemről annak bírósághoz történő érkezésétől számított tizenöt napon belül, polgári nemperes eljárásban dönt és a bejegyző végzésben rögzíti mindazon adatokat, amiket nyilvántartásba vesz. A nyilvántartásba vételt követően a meghatalmazott bármely belföldi bíróság előtt eljárhat a meghatalmazó képviselőjében.

Adatigénylés a nyilvántartásból

A nyilvántartásból kizárólag meghatározott kör igényelhet adatot. Így például a bíróság az érintettre vonatkozóan a nyilvántartásban kezelt adatok teljes körét közvetlenül jogosult megismerni és kezelni. Ezzel szemben az önálló bírósági végrehajtó a bírósági végrehajtási cselekményekkel kapcsolatos feladatai ellátása kapcsán csak meghatározott adatokat igényelhet. Az ügyészség, nyomozó hatóság, nemzetbiztonsági szolgálat, az alapvető jogok biztosa, valamint az ügyvédi tevékenységet gyakorlókról nyilvántartást vezető ügyvédi kamara szintén csak egyedi adatokat kérhet le. A nyilvántartás rá vonatkozó adatairól írásbeli kérelemre - értve ez alatt az elektronikus úton benyújtott kérelmet is - felvilágosítást kaphat a nyilvántartásba bejegyzett meghatalmazó és meghatalmazott is. A fentiekén kívül a nyilvántartásban szereplő adatokról írásbeli kérelemre az kaphat felvilágosítást, aki az ehhez fűződő jogi érdekét igazolja. A jogi érdek igazolása során meg kell jelölni azt az okot, amely az adatfelhasználás jogszerű célját és jogalapját megalapozza. Ha a jogi érdek okirattal igazolható, azt a kérelemhez mellékelni kell. A nyilvántartásból történő adatigénylés térítésmentes.